

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2013

MEMORANDUM

OOS-KAAP

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 15 bladsye.

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: LEESBEGRIP

- Geen penalisering vir spel- en taalfoute nie.
- Sien elke keer slegs die eerste sin of feit na.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik, word daardie vreemde woord geïgnoreer.

Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat NIE GEPENALISEER NIE.

Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.

Aanhalings uit die leesstuk:

Vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word NIE GEPENALISEER indien die aanhalingstekens ontbreek NIE.

Eenwoord-antwoorde:

Indien die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek MITS die korrekte woord onderstreep of op een of ander wys uitgelig word.

Ja/Nee-vrae:

Geen punte word vir Ja/Nee toegeken nie.

Die rede of motivering moet korrek wees.

Waar/Onwaar-vrae:

-Waar/Onwaar is KORREK = ✓

plus die rede/motivering/aanhaling is KORREK = ✓

-Waar/Onwaar is KORREK = ✓

maar die rede/motivering/aanhaling is VERKEERD = x

-Waar/Onwaar is VERKEERD = x

Die rede/motivering/aanhaling is VERKEERD = x

ongeag of dit die KORREKTE rede/motivering/aanhaling is.

Meervoudigekeuse-vrae:

Slegs die regte letter gegee. ✓

Slegs die regte antwoord, sonder die betrokke letter. ✓

Volsin gegee met regte antwoord in. ✓

Oop vrae:

Rede/motivering KORREK = ✓

GEEN punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE.

VRAAG 1

TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL

[Verwerk uit: *Huisgenoot*, 23 Februarie 2012]

(344 woorde)

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
1.1	Kersdag (1920)				
	• 25 Desember (1920)	4	2	2	4
	(Enige EEN)	1			1
1.2	(In die) Oos-Kaap	1	2	2	1
1.3	permanente	1	2	2	1
1.4	 C Onderwys is Nontsikelelo se lewe. C Onderwys is Nontsikelelo se lewe. (Enige EEN) 	1	2	2	2
1.5	NomakhweziNomode	2	2	2	1
1.6.1	Onwaar	1	2	2	2
1.6.2	 het die familietradisie voortgesit Hulle is ook onderwysers. (Enige EEN) 	1	2	2	2
1.7	Aardrykskunde	1	2	2	1
1.8.1	Onwaar	1	2	2	2
1.8.2	 Sy sê die leerders doen nie hul huiswerk by die huis nie./"Ek dink nie die huiswerk word by die huis gedoen nie." Sy sê die leerders skryf die werk af./"Die kinders skryf by mekaar af." "Sy glo ook nie daaraan om vir haar leerders huiswerk te gee nie." (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2	2	2
1.9	 A Omdat sy baie vir hulle beteken het A Omdat sy baie vir hulle beteken het (Enige EEN) 	1	2	2	2
1.10	Haar ma (se raad)	1	2	2	1
1.11	gemorskos	1	2	2	1
1.12	 Halfagt 7:30 nm. 19:30 (Enige EEN) 	1	2	2	2

Kopiereg voorbehou

NSS – Memorandum (Oos-Kaap)

	(Enige EEN of soortgelyk)	1	2	2	3
	Hulle kan nie meer goed onthou nie.Hulle is nie meer lus om na die kinders te luister nie				
	Nee				
	 Hulle het baie kennis. OF 				
1.17	Ja • Hulle het baie ondervinding.				
	 Hulle verstaan nie altyd die werk nie. Hulle sukkel om sonder hulp huiswerk te doen. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2	2	3
	OF Nee				
	 Hulle moet self leer om hul werk te doen. Hulle moet verantwoordelik wees. 				
1.16	Ja				
1.15	 98%/278 (van haar matrieks) het geslaag. Byna/Amper al haar matrieks het geslaag. Slegs 2%/34 (van haar matrieks) het gedruip. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2	2	3
	Opvoedkunde) behaal het nie.	I	2		1
1.14	(Sy is spyt) dat sy nie 'n doktorsgraad (in die	1	2	2	4
1.13	(Sy) lees.	1	2	2	1

NSS – Memorandum (Oos-Kaap)

[Verwerk u	it: Beeld, 28 Oktober 2011]			(128 v	voorde
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
1.19	Die lewe is 'n liedjie	1	2	2	1
1.20	04700	1	2	2	1
1.21	Rembrandt-saalRembrandt (Enige EEN)	1	2	1	1
1.22.1	Onwaar	1	2	2	2
1.22.2	Daar is meer as 200 uitstallers.	1	2	2	2
1.23	 C outistiese C outistiese (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2	1	2
1.24	 A 'n landlyn of 'n selfoon gebruik. A 'n landlyn of 'n selfoon gebruik. (Enige EEN) 	1	2	1	2
1.25	WêreldtoerWêreld(toer)(Enige EEN)	1	2	1	2
1.26	 20:15 Kwart oor ag/agt 8:15 nm. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2	3	3
1.27	 Jy kan televisie in jou eie huis kyk. Party mense kan dit nie bekostig om teater toe te gaan nie. Daar is nie teaters op elke dorp nie. Hulle verkies om in die gerief van hulle eie huise te ontspan. 	1	2	3	3
	(Of soortgelyk)	-			
DENKVL	AK 1: 4/10 (40%) DENKVLAK 2:5/10 (50%) DENKVL	AK 3: 1	/10 (10)%) =	=100%

DBE/Feb.-Mrt. 2013

AFDELING B: 'N OPSOMMING

[Verwerk uit: Vrouekeur, 20 Januarie 2012]

(200 woorde)

VRAAG 2: WENKE OM JOU VOETE GESOND TE HOU

ALGEMEEN:

SKRYF DIE PUNTE SOOS VOLG NEER (horisontaal/vertikaal)

Feit	7
Taal	<u>3</u>
	= 10

KEN DIE TAALPUNTE SÓ TOE

Die hoofgedagte kan in 'n volsin of in 'n sinsnede aangebied word, solank dit sinvol is.	PUNTE
1–3 feite korrek	1
4–5 feite korrek	2
6–7 feite korrek	3

LET WEL

Formaat:

- Selfs indien die opsomming in die verkeerde formaat aangebied word, moet dit geassesseer word.
- Kandidate word nie gepenaliseer indien die opsomming in die verkeerde formaat aangebied is nie.

Woordtelling:

- Nasieners tel die getal woorde indien dit te lank lyk.
- Indien die kandidate se opsomming te lank is (meer as 60 woorde), word 5 ekstra woorde toegelaat en die res van die opsomming word nie nagesien nie.
- Geen punte word afgetrek indien die kandidaat nalaat om die getal woorde wat gebruik is, aan te dui nie.
- Indien die opsomming minder as die voorgeskrewe woorde bevat (minder as 50), maar dit bevat al die hoofgedagtes, word die kandidaat nie gepenaliseer nie.

ALGEMEEN:

- Indien die kandidaat die opsomming in paragraafvorm aanbied, word die eerste 7 sinne (eerste 65 woorde) van hierdie paragraaf nagesien.
- Lees die hele opsomming om 'n geheelindruk van die opsomming te kry.
- Beplanning is nie nodig nie.
- Indien rofwerk/beplanning gedoen word, let op die volgende:
 - Indien die beplanning in potlood aangebied word, word dit as rofwerk beskou en die tweede aanbieding word nagesien.
 - Indien die eerste poging in pen aangebied word, word daardie poging as die finale antwoord beskou.
- Indien daar twee feite in een sin gegee word, word slegs die eerste feit nagesien.
- Direkte aanhalings is toelaatbaar.
- Kandidate hoef nie 'n TITEL te verskaf nie.
- Indien afkortings in die opsomming voorkom, word elke afkorting getel volgens die getal woorde wat dit voorstel, byvoorbeeld d.w.s. = 3 woorde.

VRAAG 2: WENKE OM JOU VOETE GESOND TE HOU

FEITE

	VERWAGTE ANTWOORDE	TEKS
1.	Was jou voete elke aand mooi skoon.	Was jou voete in die aande mooi skoon. Vuiligheid op jou vel kan infeksie veroorsaak. Jy sal nie lekker met vuil voete slaap nie.
2.	Droog jou voete deeglik af (nadat jy hulle klaar gewas het).	Jy moet jou voete deeglik afdroog nadat jy hulle klaar gewas het. Gebruik 'n droë handdoek. As jy nie jou voete goed afdroog nie, kan jou voete sleg ruik.
3.	Raak ontslae van harde vel en eelte.	Harde vel en eelte laat jou voete lelik lyk. Raak daarom van al die harde vel en eelte ontslae. 'n Skuurklip help om die harde vel af te skuur.
4.	Sny altyd jou toonnaels reguit.	Jy moet jou toonnaels altyd reguit afsny. As jy jou toonnaels skuins afsny, kan dit maklik ingroei. Toonnaels word makliker geknip nadat jy gebad het, want dan is dit sag.
5.	Dra skoene wat nie jou tone seermaak nie.	Dit is sleg vir jou voete om die verkeerde skoene te dra. Sorg dat jy skoene dra wat nie jou tone seermaak nie. Party skoene kan jou voete seer druk.
6.	Moenie kaalvoet in openbare plekke loop nie.	Openbare plekke soos gimnasiums en swembaddens se vloere is vuil. Moenie kaalvoet in hierdie plekke loop nie. Dit sal keer dat jy voetskimmel en vratte kry.
7.	Moenie te klein skoene dra nie.	As skoene te klein is, sal dit jou voete druk en so kan jy eelte kry. Moenie sulke skoene dra nie . 'n Mens koop skoene in die middag, want jou voete swel deur die dag.
	GETAL WOORDE= (50–60/ 65 maksimum)	GETAL WOORDE = 192 (Disjunktief)
	EEL: (GLOBAAL BEPUNT) KVLAK 1: 0/10 (0%) DENKVLAK 2: 0/10	0 (0%) DENKVLAK 3: 10/10 (100%) = 100% TOTAAL AFDELING B: 10

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAAL

VRAAG 3: WOORDSTRUKTURE [Verwerk uit: Beeld, 19 Oktober 2011]

• Spelling moet korrek wees om punt te verdien.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
3.1	armpie	1	4	1	1
3.2	ouma	1	4	1	1
3.3	stadiger	1	4	1	1
3.4	lewensgevaar	1	4	1	1
3.5	sy	1	4	2	1
3.6	gevaarlike	1	4	2	3
3.7	Snags	1	4	1	2
3.8	in	1	4	2	1
3.9	vierde	1	4	1	2
3.10	bande	1	4	1	1
3.11	gr.	1	4	1	2
3.12	beste	1	4	2	1
3.13	amper	1	4	1	3
3.14	begin	1	4	1	1
3.15	Genugtig	1	4	1	1
3.16	doodmoegvrekmoeg				
	(Enige EEN)	1	4	1	1
3.17	die	1	4	1	1
3.18	karre	1	4	1	1
3.19	erken	1	4	1	1
3.20	buurman	1	4	1	2

DENKVLAK 1: 14/20 (70%) DENKVLAK 2: 4/20 (20%) DENKVLAK 3: 2/20 (10%) = 100%

SUBTOTAAL: 20

VRAAG 4: SINSTRUKTURE

- Wanneer verlede tyd getoets word, moet ge- as EEN WOORD met die werkwoord geskryf word.
- Wanneer die infinitief getoets word, moet te in verbinding met die infinitief as TWEE WOORDE geskryf word.
- Verder tel spelling nie.
- Streekstaal kan nie in ag geneem word nie.
- Indien die opdrag sê dat die kandidaat die sin moet oorskryf, moet die hele sin uitgeskryf word

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
4.1	Die leerlinge sukkel om die vraestel te beantwoord.	1	4	2	2
4.2	Die vraestel is moeilik, want die leerlinge het nie geleer nie.	1	4	2	1
	(Indien die komma ontbreek, verloor die kandidaat nie die punt nie.)				
4.3	Die leerlinge weet nie hoe om die Wiskunde te doen nie.	1	4	2	3
4.4	Waar skryf die leerders eksamen?	1	4	2	1
4.5	Die leerders behoort hard te studeer.	1	4	2	1
4.6	 Pieter sê dat die vraestel baie maklik is. Pieter sê die vraestel is baie maklik. (Enige EEN) 	1	4	2	2
4.7	DkwaadD kwaad (Enige EEN)	1	4	2	2
4.8	Die leerders skryf vandag 'n moeilike vraestel in die eksamenlokaal. (Die volgorde moet korrek wees.)	1	4	2	3
4.9	Terwyl die leerders eksamen skryf, tik die horlosie baie hard.	1	4	2	2
4.10	 C die hasepad te kies C die hasepad te kies (Enige EEN) 	1	2	1	1

4.11	Die seuns het nie geslaag nie omdat hulle nie hard geleer het nie.	1	4	2	2			
4.12	Die leerlinge was moeg (gewees).	1	4	2	2			
4.13	Die vrae is deur die kinders beantwoord.	1	4	2	2			
4.14	Nee, die eksamenlokaal se vensters is nie ✓ oop nie. ✓	2	4	2	1			
4.15	Die dogter se liniaal het ✓ op die tafel gelê . ✓	2	4	2	1			
4.16	Die onderwyser sal/gaan ✓ toesig hou. ✓	2	2	2	1			
4.17	Die tyd word ✓ deur die onderwyser op die bord aangedui. ✓	2	4	2	2			
4.18	Die leerders het die antwoord nêrens ✓ in die skryfstuk gevind nie . ✓	2	4	2	1			
4.19	Juffrou vra of ✓ Sandra betyds klaar geskryf het.✓	2	4	2	3			
DENKVL	DENKVLAK 1:12/25 (48%) DENKVLAK 2:9 /25 (36%) DENKVLAK 3: 4/25 (16%) = 100%							
			SUE	SUBTOTAAL: 2				

VRAAG 5: REDIGERING

[Verwerk uit: Die Burger, 15 Oktober 2010]

Elke taalhandeling verdien 'n punt.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK	
5.1	Tafelberg	1	4	2	3	
5.2	moeilikheid	1	4	2	2	
5.3	SAPD	1	4	2	2	
5.4	ge soek	1	4	2	2	
5.5	ge v ind	1	4	2	1	
5.6	Die polisie het die twee stappers gehelp	1	4	2	2	
5.7	af te kom	1	4	2	1	
5.8	in	1	4	1	1	
5.9	wat	1	4	2	1	
5.10	Die drie stappers wat agter gestap het, ✓ het die groep in digte mis verloor en verdwaal.	1	4	1	2	
DENKVLA	DENKVLAK 1: 4 /10 (40 %) DENKVLAK 2: 5 /10 (50%) DENKVLAK 3: 1 /10 (10%) = 100%					

SUBTOTAAL: 10

VRAAG 6: KRITIESE TAALBEWUSTHEID

VRAAG	6: KRITIESE TAALBEWUSTHEID	[Verw	erk uit:	Google l	mages]
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
6.1	 C "Kan dit waar wees dat 'n man skottelgoed was?" C "Kan dit waar wees dat 'n man skottelgoed was?" (Enige EEN) (Stereotipering) 	1	4	3	3
6.2	 B "Ai Karel, dis lekker om jou weer te sien!" B "Ai Karel, dis lekker om jou weer te sien!" (Enige EEN) (Gevoelstaal) 	1	4	3	3
6.3	 D "Jy moenie met haar praat nie, sy pas nie by ons nie!" D "Jy moenie met haar praat nie, sy pas nie by ons nie!" (Enige EEN) (Manipulerende taal) 	1	4	3	3
6.4	 A "Moet net nie my ma bel nie, asseblief Oom." A "Moet net nie my ma bel nie, asseblief Oom." (Enige EEN) (Oorredingstaal) 	1	4	3	3
6.5	 B "Jou dom esel! Kyk waar jy ry!" B "Jou dom esel! Kyk waar jy ry!" (Enige EEN) (Onsensitiewe taal) AK 1: 0/5 (0%) DENKVLAK 2: 0/5 (0%) DENK 	1 (VLAK 3	4	3	3 = 100%

TOTAAL AFDELING C: 60

SUBTOTAAL: 5

AFDELING D: LETTERKUNDE

KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer

VRAAG 7: 'N MAN KOM TUIS - Chris Barnard

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
7.1	 Hy het alleen gery. Hy het 'n stem/geselskap gesoek (om na te luister). 				
	 Die reën het hom onrustig gemaak. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2	4	1
7.2	 Hy het kans gekry om te dink. Hy het kans gekry om dinge uit te sorteer. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2	4	1
7.3	BWilgerspruitB Wilgerspruit (Enige EEN)	1	2	4	2
7.4	 Sy vrou (en kinders) het (in 'n motorongeluk) gesterf. Sy vrou (en kinders) is dood. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2	4	1
7.5.1	Onwaar	1	2	4	2
7.5.2	 Hy het net een nag per maand by die huis geslaap. Hy het sy gesin een keer 'n maand (vir 'n naweek) gesien. (Enige EEN) 	1	2	4	2
7.6.1 7.6.2 7.6.3 7.6.4	wêreld naaste kamplewe vrede	1 1 1	2 2 2 2	4 4 4 4	1 1 1
7.7.1	 E het vir alles 'n antwoord gehad. E het vir alles 'n antwoord gehad. (Enige EEN) 	1	2	4	2
7.7.2	 D wou die tuiskoms sien. D wou die tuiskoms sien. (Enige EEN) 	1	2	4	2

7.7.3	Awas die jongste kind.				
	 A was die jongste kind. 				
	• (Enige EEN)	1	2	4	2
7.7.4	• C				
	was die slimkop.C was die slimkop.				
	(Enige EEN)	1	2	4	2
7.8	Gouws het baie los goed gehad om te dra.				
	 Gouws gaan moeilik dra aan al die los goed. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2	4	1
7.9	• D				
	die hond hom eerste gewaar en blaf.				
	 D die hond hom eerste gewaar en blaf. (Enige EEN) 	1	2	4	2
7.10	Hy het mnr. Gouws/die ryloper opgelaai.				
	 Hy het die hele pad geduldig na Gouws geluister. 				
	(Enige EEN of soortgelyk)	1	2	4	2
7.11.1	 Die deel waar Gouws by die huis kom. (Of soortgelyk) 	1	2	4	3
7.11.2	Dis goed om die vreugde en die liefde in die				
	gesin te sien toe Gouws by die huis kom. (Of soortgelyk)	1	2	4	3
7.12	Jy moet trots op jou werk wees.				
	Familie is belangrik.Jy moet van jou werk hou.				
	Wees altyd dankbaar.				
	Wees positief/Maak negatiewe dinge positief.	1	2	4	3
	(Enige EEN of soortgelyk)	'	_	_ _	
		[20]			
DENKVLAK 1 8/20 (40) DENKVLAK 2 9/20 (45) DENKVLAK 3 3/20 (15) = 100%					

OF

KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer

VRAAG 8: ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK - Abraham H de Vries

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
8.1	(Daar was 'n) rugbywedstryd.	1	2	4	1
8.2	Csterk.C sterk.(Enige EEN)	1	2	4	2
8.3.1	 C het gevloek. C het gevloek. (Enige EEN)	1	2	4	2
8.3.2	 E was nuuskierig. E was nuuskierig. (Enige EEN)	1	2	4	2
8.3.3	 B het in kamer 11 gaan kyk. B het in kamer 11 gaan kyk. (Enige EEN) 	1	2	4	2
8.3.4	 A was 'n snaakse man. A was 'n snaakse man. (Enige EEN) 	1	2	4	2
8.4	Hy het teen halfelf/10:30 se kant begin drink. (Enige EEN)	1	2	4	1
8.5.1 8.5.2 8.5.3 8.5.4	Barrydalers spannetjie Rooikoos losskakeltjie	1 1 1	2 2 2 2	4 4 4 4	1 1 1
8.6	 Hulle het nie goed gespeel nie. Hulle het sleg/swak gespeel. Hulle kon nie op loop kom nie. Niks het reg geloop nie. Hulle het al die foute in die boek gemaak. (Enige EEN) 	1	2	4	1

0.7					
8.7	• B				
	Hulle het sy baard afgeskeer.				
	B Hulle het sy baard afgeskeer.	4		_	_
	(Enige EEN)	1	2	4	2
8.8.1	Onwaar	1	2	4	2
8.8.2	 Hulle het hom in 'n (hotel) kamer gelos. 	1	2	4	2
8.9	 Hy wou hê hulle moes gaan kyk het of 				
	Rooikoos in sy kamer was.				
	 Hy het nie geweet waar hy was nie. 				
	(Enige EEN of soortgelyk)	1	2	4	2
0.40	As Issue Issue A Davil and a line				
8.10	As Jan sou kom en sê Rooikoos was in sy				
	kamer, wie was hy dan?				
	Hy was bang Rooikoos was in daardie				
	hotelkamer.	4	2	4	2
	(Enige EEN of soortgelyk)	1	2	4	2
8.11.1	Waar Rooikoos homself nie in die spieël				
	herken het nie.				
	Waar hy vir Jan gebel het om te hoor of hy				
	in die hotel was.				
	 Waar Rooikoos aan die einde van die 				
	verhaal gehuil het.				
	(Enige EEN of soortgelyk)	1	2	4	3
	(Linge LLIV of 300rtgeryk)	-	_		
8.11.2	Die gesig wat jy in die spieël gesien het,				
	was belaglik.				
	 Dis hartseer/belaglik om iemand anders te 				
	bel en te hoor of jy in jou kamer is.				
	 Dis is hartseer as 'n grootmens, veral 'n 				
	man, huil.				
	(Enige EEN of soortgelyk)	1	2	4	3
8.12	Drank kan jou lewe vernietig.				
	 Doen goeie dinge vir ander mense as jy 				
	wil hê hulle moet goeie dinge vir jou doen.				
	(Enige EEN of soortgelyk)	1	2	4	3
	(=:::go ==:: or obortgory:t/				
		[20]			
DENKVLAK 1 8/20 (40) DENKVLAK 2 9/20 (45) DENKVLAK 3 3/20 (15) = 100%					

TOTAAL AFDELING D: 20 GROOTTOTAAL: 120